

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/40/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424200914
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424200914.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan, vo veci starostlivosti súdu o mal. mal. A. B., nar. X.X.XXXX, t.č. C. B. D., D. E. XXX/X, XXX XX D., v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov matky: F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX G., t.č. E. H. XXX, XXX XX H., a otca: I. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. G. XXX, XXX XX J. K. L., o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd maloletému A. B., nar. X.X.XXXX u k l a d á opakované výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne o d n í m a zo starostlivosti Dom svätého Jozefa – Centrum pre deti a rodiny Turzovka a n a r i a d ť u j e mu pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, Ľubochňianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa za účelom zabezpečenia odbornej pomoci, najdlhšie na dobu do 30.6.2024, t. j. do ukončenia školského roka 2023/2024.

II. Súd vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu n e u r č u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Súd uznesením č.k. 22P/40/2024-3 zo dňa 18.4.2024 začal konanie o uloženie opakovaného výchovného opatrenia bez návrhu. Maloletý bol neodkladným opatrením číslo konania 22P/14/2024 – 14 zo dňa 30. januára 2024 umiestnený dočasne v Liečebno - výchovnom sanatóriu Ľubochňa (ďalej aj ako „LVS“). V pobyte v danom zariadení len pokračoval, pretože mu bolo rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/902023-19 zo dňa 30.8.2023 uložené výchovné opatrenie, na základe ktorého bol odňatý zo starostlivosti Centra pre deti a rodiny – Dom Sv. Jozefa, Turzovka a umiestnený v LVS Ľubochňa. Keďže ďalší pobyt maloletého v tomto zariadení bol len na základe neodkladného opatrenia, súd považoval za potrebné o danej veci rozhodnúť rozsudkom na základe riadne vykonaného dokazovania.

2. Z aktuálnej správy Úradu práce, soc. vecí a rodin y Banská Štiavnica o pomeroch mal. A. súd zistil:

2.1. Mal. A. je dieťa narodené mimo manželsťva rodičov. Matka má okrem mal. A. aj ďalšie deti a to: mal. E. B., mal. E. B., mal. K. B., mal. M. N., mal. F. N., a mal. B. N.. Ďalej má matka dvoch plnoletých synov F. B. a M. B.. S aktuálnym partnerom má matka mal. O. H..

2.2. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7P/34/2018-52 zo dňa 08.04.2019 bola nad mal. A. a jeho súrodencami nariadená ústavná starostlivosť, ktorá je vykonávaná v Dome sv. Jozefa- Centre pre deti a rodiny, Jasníkova 219, 023 54, Turzovka.

2.3. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/14/2024-14 zo dňa 30.01.2024 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne ponechal mal. A. B., hnar. 02.03.2012, v starostlivosti

Liečebno - výchovného sanatória Ľubochňa, Ľubochňianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa, najdlhšie do ukončenia 2. polroka šk. roka 2023/2024, t.j. do 30.06.2024.

2.4. Od tohto času úrad vykonal dve návštevy v zariadení. Posledná návšteva bola vykonaná dňa 10.06.2024. Mal. A. v rozhovore uviedol, že sa má dobre, ale už sa tesí na návrat do Centra pre deti a rodiny. Tesí sa na súrodencov aj na vychovávateľky, s ktorými je v pravidelnom telefonickom kontakte. S matkou je iba v sporadickom telefonickom kontakte, maloleť ho nenavštevuje. Mal. A. svoje správanie subjektívne hodnotí ako zlepšené, aj keď vie že by to mohlo byť lepšie.

2.5. Liečebná pedagogička Mgr. Dagmar Figová vypracovala správu o mal. A., kde uvádza, že u mal. A. nastali zmeny. Primerane sa adaptoval na prostredie Liečebno - výchovného sanatória a výkyvy v jeho správaní sa objavujú zriedkavejšie. Pri riešení konfliktov alebo v záťažových situáciách sa už menej stavia do opozície, svoju vinu nepopiera, dokáže si chybu priznať, ospravedlniť sa, a vie si uvedomiť svoje nedostatky. Stane sa, že pri komunikácii s deťmi alebo dospelými zabúda na pravidlá slušného správania, zbytočne zvyšuje hlas a dozaduje sa svojich požiadaviek. Ťažko znáša skutočnosť, že tu nie je sám a na niektoré veci musí čakať. Pri práci s mal. A. je veľmi doľaditeľ preferovať individuálny prístup, kladne ho motivovať pri každej činnosti za každý výkon. Taktiež je potrebné v budúcnosti pokračovať v rozvoji ziaducich behaviorálnych vzorcov správania sa, v posilnení autoregulácie v správaní a frustrácie tolerance.

2.6. Záverom úrad konštatoval, že mal. A. veľmi vyhovuje režimové zariadenie a aktuálny pobyt v LVS plní svoj účel.

3. Na pojednávaní dňa 19.6.2024 kolízny opatrovník uviedol, že mal. sa nachádza v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa – Dolina z toho dôvodu, že mal výrazné poruchy správania, poruchy pozornosti, koncentrácie a citovú depriváciu čo nebolo zvládnuteľné odborným tímom Centra pre deti a rodiny v Turzovke. Maloletý sa nachádza už opakovane v Liečebno-výchovnom sanatóriu a to od 05.09.2022 s určitými prerušeniami, kedy u maloletého došlo k pozitívnym zmenám. Maloletý sa adaptoval na prostredie Liečebno-výchovného sanatória, začal spolupracovať s odborným tímom, zlepšila sa u neho školská dochádzka, školské povinnosti, začal viac rešpektovať odborníkov, avšak počas prázdnin ešte v období zimných prázdnin, kedy sa musel vrátiť do kmeňového zariadenia Centra pre deti a rodiny naďalej u neho pretrvali určité výrazné výchovné problémy, ktoré sa vplyvom odbornej pomoci v Liečebno-výchovnom sanatóriu zastabilizovali. Matka o neho prejavuje len sporadický telefonický záujem. Otec o neho neprejavuje žiadny záujem. Dieťa je v starostlivosti pedopsychiatra, má nastavenú medikamentóznú liečbu. Odborný tím Liečebno-výchovného sanatória vyhodnotil, že maloletý sa pozitívne stabilizoval aj v oblasti správania na skupine, kedy spolupracuje s odborným tímom takmer bez problémov. Taktiež došlo aj k zlepšeniu jeho školskej prípravy. Dokáže si svoje povinnosti primerane plniť vzhľadom k svojmu aktuálnemu emocionálnemu rozpoloženiu. Zlepšil sa aj vzťah k rovesníkom. Taktiež si dokáže priznať chybu pri riešení konfliktov, a pri záťažových situáciách sa už menej stavia do opozície. Taktiež mu záleží na zlepšení svojich školských výsledkov. Úroveň práce hodnotí odborný tím Liečebno-výchovného sanatória ako veľmi dobrú. Pri práci je samostatný, snaží sa pracovať podľa pokynov. Aj počas obdobia či už jarných, veľkonočných prázdnin, kedy bol v Centre pre deti a rodiny v Turzovke v samostatnej skupine centra, bolo jeho správanie lepšie. Odborný tím Liečebno-výchovného sanatória s poukazom na jeho diagnózu, či už poruchu aktivity a pozornosti, syndróm ADHD, alebo zmiešanú poruchu správania emócií, citovú depriváciu, odporúča, aby tento proces liečebno-výchovný pokračoval do konca tohto školského roka v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa – Dolina. S poukazom na tieto okolnosti kolízny opatrovník navrhol, aby súd uložil opakované výchovné opatrenie, ktorým bude mal. dočasne odňatý zo starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Turzovke a bude mu nariadený pobyt v LVS do 30.06.2024.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením správy ÚPSVaR z 18.6.2024 a správy LVS Ľubochňa z 18.6.2024, výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením pripojených spisov týkajúcich sa mal. dieťaťa: sp. zn. 22P/14/2024, 22P/90/2023, 22P/6/2023 a 22P/114/2022 a zistil skutkový stav ako je uvedené v bode 1. – 3. tohto odôvodnenia. Matka ani otec sa pojednávania nezúčastnili, k návrhu sa nevyjadrili ani písomne. Súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti.

5. Súd na zistený skutkový stav aplikoval najmä tieto právne predpisy:

5.1. Podľa § 37 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv

môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

5.2. Podľa § 37 ods. 2 až 5 Zákona o rodine, (2) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

(4) Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

(5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

5.3. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

6. Z podaného návrhu a listinných dôkazov a pripojených spisov má súd za preukázané, že u maloletého A. sa dlhodobo prejavuje problémové správanie v prostredí Centra pre deti a rodiny, kde je umiestnený, ako aj v školskom prostredí. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/90/2023-19 zo dňa 30. 8. 2023, súd uložil mal. A. opakované výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne odňal zo starostlivosti Domu sv. Jozefa – Centra pre deti a rodiny Turzovka, so sídlom Ul. Jašíkova 219, 023 54 Turzovka a nariadil mu pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, so sídlom Ľubochňianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa za účelom zabezpečenia odbornej pomoci do ukončenia 1. polroka školského roka 2023/24, t. j. do 31. 1. 2024. Neodkladným opatrením č.k. 22P/14/2024-14 zo dňa 30.12.2024 bolo zabezpečené pokračovanie pobytu mal. v režimovom zariadení v LVS, a to do ukončenia celého šk. roka 2023/2024.

7. Mal. A. je dieťa s diagnostikovanými poruchami aktivity i pozornosti (syndróm ADHD) a zmiešanej poruchy správania a emócií. Odborný tím Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa poskytuje mal. A. odbornú pomoc od 5.9.2022. V minulosti počas pobytu v Centre pre deti a rodiny bolo správanie mal. A. neúnosné. Vyžadoval si individuálnu pozornosť vychovávateľky len pre seba. Medzi deťmi sa prejavoval neustálym predvádzaním sa, hlučnosťou, zapáraním do ostatných detí, agresivitou, provokovaním, nadávaním, vulgárnym vyjadrovaním sa a s odborným tímom centra nespolupracoval. Verbálne i fyzicky napádal svojich starších bratov E. i E.. Vulgárne i agresívne sa prejavoval aj voči vychovávateľke. U maloletého došlo počas opakovaného pobytu dieťaťa v špeciálno-výchovnom zariadení (LVS Ľubochňa) k pozitívnym zmenám (primeraná adaptácia na prostredie zariadenia, spolupráca s odborným tímom, zlepšenie plnenia školských povinností). No i napriek tomu, sa u maloletého i naďalej objavujú určité výkyvy v správaní. Proces jeho reedukácie i liečebno-výchovnej starostlivosti plní svoj účel. Je potrebné u neho upevňovať žiadúce vzorce správania a je v najlepšom záujme mal. A., aby v LVS ukončil vzdelávanie v šk. roku 2023/2024.

8. Sám maloletý v osobných rozhovoroch uvádza, že sa má v LVS dobre, režim zariadenia mu vyhovuje. Sám na sebe vníma pozitívne zmeny.

9. Súd postupoval podľa citovaných ustanovení zákona o rodine a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že uloženie opakovaného výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, a teda dočasné odňatie maloletého zo starostlivosti Centra pre deti a rodiny Turzovka a nariadenie pobytu v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci do ukončenia školského roka 2023/2024, je v jeho najlepšom záujme.

10. Vyživovaciu povinnosť súd rodičom počas výchovného opatrenia neuložil.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, ktorý uvádza, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok alebo návrh na výkon rozhodnutia podľa 4. časti zákona č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok.